

การใช้บริการทางการเงินของสมาชิกธนาคารชุมชน

หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

Financial Service Satisfaction of Mu 9 Community Bank Members,

Khao Rup Chang Sub District, Muang District, Songkhla Province

วันฉัตร จารุวรรณโน^{1*}

Wanchatt Jaruwanno

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา 1) พฤติกรรมการใช้บริการออมเงินและการใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในการใช้บริการของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของธนาคารชุมชน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกธนาคารชุมชนจำนวน 140 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อมาวิเคราะห์สถิติพรรณนา การทดสอบความแตกต่าง t-test, F-test และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยของแต่ละข้อมีดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ในการออมเงินของสมาชิกธนาคารชุมชนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ โดยมีสาเหตุที่เลือกออมเงินกับธนาคารชุมชนเพื่อเป็นทุนการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน ส่วนประเภทการออมที่สมาชิกเลือกมากที่สุดคือเงินฝากสัจจะ อีกทั้งสมาชิกส่วนใหญ่มองว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารชุมชนอยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้ว และมองว่าเป็นระดับอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินอื่น ในด้านการใช้บริการสินเชื่อมีสมาชิกขอสินเชื่อกับธนาคารชุมชนจำนวน 40 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างหรือเพิ่มรายได้ และเหตุผลสำคัญที่ตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อของสมาชิกกับธนาคารชุมชน เพราะมีระดับอัตราดอกเบี้ยต่ำมากที่สุด ที่สำคัญคือ สมาชิกเห็นว่า ระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อรวดเร็ว เป็นจุดเด่นของกระบวนการขอสินเชื่อ และมองว่ามีระดับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น 2) ปัจจัยอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ กลุ่มอาชีพ สถานภาพ อายุการเป็นสมาชิก ที่แตกต่างกันมีระดับคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจการให้บริการของธนาคารชุมชนแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ: ธนาคารชุมชน, การใช้บริการทางการเงิน

Abstract

This research aims to study 1) Financial Service behaviors: Savings and Loan of Mu 9 Community Bank Members, Khao Rup Chang Sub district, Muang District, Songkhla Province 2) The Members' variation of Financial Service Satisfactions to Community Bank. There were 140 survey samplings which were collected by questionnaires, to analyze with descriptive statistics and inductive statistics: t-test and F-test.

The result was found 1) in savings aspect: most of member savings purpose was for career funds, and the main reason for them to select Community Bank was for education fund for their children. The most savings category was "Trust Savings". Besides, members seem to agree that the savings interest rate was reasonable and higher than other financial institutes. In loan aspect: there were 40 members who loaned to Community Bank, for increasing their income

¹ อาจารย์โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

*Corresponding author, E-mail: wanchatt.ja@skru.ac.th

was their main purpose. The determination for Community Bank selection was the lowest interest loan rate, which compare to other financial institutes; significantly, the fast loan approval was the outstanding service in members' opinion. 2) The variation of members: age, education, career, career group, marriage status, and membership length had various financial service satisfaction average points at significant 0.05.

Keyword: Community Bank, Financial Service

บทนำ

“ธนาคารชุมชน” เป็นโครงการหนึ่งที่ธนาคารได้ดำเนินการ โดยการจัดตั้งสำนักโครงการธนาคารชุมชน (Office of Community Banks Project) หรือ “สธช” เพื่อสานต่อนโยบายของรัฐฯ อีกช่องทางหนึ่งที่มุ่งผู้มีรายได้น้อย ไร้จ้างทั่วไป ทาบเร่แผงลอย และผู้ด้อยโอกาสที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ อีกทั้งเป็นการตัดช่องทางแหล่งทุนนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยแพงอันเป็นภาระหนักของผู้ขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนในระบบหรือการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบในชุมชนที่เป็นปัญหาเรื้อรังของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยที่ต้องแก้ไขมาจนถึงปัจจุบันนี้ (สำนักงานโครงการธนาคารชุมชน, 2554)

ณรงค์ บุญเกิด (2555) กล่าวว่า “พื้นที่ในชุมชนการเคหะ เป็นพื้นที่ราชพัสดุ เป็นที่ของหลวง มีพื้นที่ 50 กว่าไร่ ส่วนทางด้านริมคลองทางเข้าชุมชนการเคหะ บ้านเรือนประชากรจะไม่มีบ้านเลขที่ ชาวบ้านจะขอน้ำขอไฟฟ้าก็ลำบาก คนในชุมชนพื้นที่ดังกล่าวจึงทำบ้านเลขที่ชั่วคราว ทำให้ชุมชนพื้นที่นี้ เมื่อใดที่กรมเจ้าท่าต้องการเอาพื้นที่ดินคืนก็จะสามารถทำได้เลย”

ในปัจจุบันพื้นฐานสำคัญต่อการดำรงชีวิตชาวบ้านชุมชนการเคหะการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างหลักประกันที่มั่นคงและเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนการเคหะมีจำนวนประชากรทั้งหมดแล้ว 1,000 กว่าคน แต่ยังคงมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ประชากรชุมชนการเคหะต่างมาจากหลายถิ่นฐาน ทั้งใน 77 จังหวัด และรวมถึง ประเทศเพื่อนบ้าน อย่างเช่น พม่า ลาว อินเดีย ฯลฯ คนส่วนใหญ่ในชุมชนการเคหะจะประกอบอาชีพ ไร้จ้าง ไร้ราชการ ทำธุรกิจส่วนตัว และค้าขาย ในชุมชนการเคหะจะมีกลุ่มอาชีพของคนในชุมชนอยู่หลายกลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มรูปฤๅษี กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มขนมเบเกอรี่ ขนมไทย นวดแผนโบราณ กลุ่มสมุนไพร กลุ่มดอกไม้ไม้ยิบบัว กลุ่มสร้อยคริสตัล และมือจักร์สัจจะวันละบาทซึ่งเป็นการออมวันละบาทต่อคน (ณรงค์ บุญเกิด, 2555)

ในอดีตคนในพื้นที่ส่วนใหญ่ มีปัญหาการกักเงินนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยแพง เนื่องจากในอดีตไม่มีเงินสนับสนุนจากภาครัฐ ส่งผลให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน แต่ในปัจจุบันชุมชนการเคหะได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ในปี 2548 ทำให้ชาวบ้านได้ใช้บริการกองทุนหมู่บ้านหรือธนาคารชุมชนในชุมชน แม้ว่าโครงการธนาคารชุมชนได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านมาตั้งแต่ปี 2548 ให้ชาวบ้านได้ใช้บริการกองทุนหมู่บ้านหรือธนาคารชุมชนแต่ปัจจุบันคนในพื้นที่ชุมชนการเคหะยังมีปัญหาการกักเงินนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยแพง โดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ 20 – 30 ของเงินต้น ส่งผลให้คนในพื้นที่ชุมชนการเคหะได้รับความเดือดร้อน ดังนั้นไม่ว่าจะด้วยเหตุผลการลงทุนกิจการ การจับจ่ายใช้สอยในครัวเรือนหรือการใช้หนี้ก็ตาม สมาชิกธนาคารได้ใช้ธนาคารชุมชนในการออมและกักเงินเพื่อลงทุนกิจการของตน ซึ่งการดำเนินงานของธนาคารมีความเข้มแข็งและได้รับการยอมรับโดยวงกว้าง ธนาคารชุมชนจึงเป็นทางเลือกทางการเงินและปัจจุบันธนาคารชุมชนมีสมาชิก จำนวน 197 คน และมีความเข้มแข็งในการดำเนินงาน จนเป็นสถาบันการเงินชุมชนที่หลายๆหน่วยงานให้ความสนใจศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรการเงินชุมชนเพื่อการพัฒนาไปสู่การเป็นสถาบันการเงินที่เข้มแข็ง ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจศึกษาปัจจัยที่สมาชิกธนาคารชุมชนใช้

ในการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อของธนาคารชุมชน

ด้วยความเข้มแข็งของชุมชน ทำให้สมาชิกธนาคารชุมชนได้ให้ความสำคัญกับการร่วมแรงร่วมใจกันจัดการทางการเงิน โดยผ่านสถาบันการเงินในท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งการดำเนินงานของธนาคารชุมชนหมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายจากธนาคารชุมชนอื่นๆ และหน่วยงานทางการศึกษาเช่นกัน อันทำให้ธนาคารชุมชนหมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาได้เป็นเพียงแค่สถาบันการเงินชุมชนที่เข้มแข็งเท่านั้นแต่ยังเป็นตัวอย่างการดำเนินการให้หน่วยงานอื่นๆ เข้ามาศึกษาเรียนรู้เพื่อนำแนวคิดและหลักการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์ต่อไป ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่านอกจากการศึกษาการดำเนินงานของตัวสถาบันการเงิน (ธนาคารชุมชนหมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา) แล้วนั้น พฤติกรรมการจัดการทางการเงินของสมาชิกก็น่าสนใจศึกษาอย่างยิ่ง อันเนื่องมาจากสถาบันการเงินจะสามารถขับเคลื่อนได้ด้วยระบบและบุคคล นั่นคือ การศึกษาการใช้บริการทางการเงินกับธนาคารชุมชนของสมาชิกธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการออมเงินและการใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในการใช้บริการของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของธนาคารชุมชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

1. การบริโภคและการออม

สุจิตรา กุลประสิทธิ์ (2555) แสดงการบริโภคและการออมว่าในระบบเศรษฐกิจภาคครัวเรือน จะนำรายได้ที่ได้จากการขายปัจจัยการผลิต ให้แก่ภาคธุรกิจไปใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการเพื่อการบริโภค และอาจมีบางส่วนอยากเก็บไว้เป็นเงินออมครัวเรือน จึงต้องตัดสินใจว่าจะแบ่งรายได้ระหว่างการบริโภคและการออมอย่างไร มีปัจจัยอะไรเป็นตัวกำหนด โดยปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออม มีดังต่อไปนี้

1. ระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล (disposable income) คือ รายได้ที่หักภาษีเงินได้ส่วนบุคคล หากระดับรายได้ และหรืออัตราภาษี ได้ส่วนบุคคลเปลี่ยนแปลงไป ย่อมจะส่งผลกระทบต่อรายได้ที่ใช้จ่ายจริง ถ้ารายได้ที่ใช้จ่ายจริงอยู่ในระดับสูง ทำให้สามารถใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการออมได้มากขึ้น แต่ถ้ามีรายได้ลดลง ก็จะทำให้การบริโภคและการออมลดลง
2. สินทรัพย์สภาพคล่อง (liquidity) ถ้าครัวเรือนถือสินทรัพย์สภาพคล่อง ได้แก่ ธนบัตร เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ พันธบัตรรัฐบาล หุ้นและตัวเงิน ฯลฯ ที่มีสภาพคล่องสูงเท่าไร ก็จะมีสิทธิ์ว่าตนมีฐานะทางการเงินมั่นคง มักจะใช้จ่ายรายได้ส่วนใหญ่ไปในการบริโภคมากขึ้น และอมน้อยลง
3. ระดับราคาสินค้า ในระยะที่เศรษฐกิจรุ่งเรือง ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูง การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะอยู่ในระดับสูง แม้ว่าระดับราคาสินค้าจำนวนเท่าเดิม แสดงว่าการบริโภคที่เป็นตัวเงินสูงขึ้น แต่ทำให้การบริโภคที่แท้จริงลดลง และถ้าระดับราคาลดลงก็จะทำให้เกิดผลในทิศทางตรงกันข้าม
4. การคาดคะเนรายได้และระดับราคาสินค้าในอนาคต ถ้าผู้บริโภคคาดว่า ในอนาคตรายได้เพิ่มขึ้น ค่าอรรถประโยชน์และการเพิ่มการบริโภคในปัจจุบัน ในทางตรงกันข้าม ถ้าคาดว่ารายได้ลดลง จะทำให้ลดการบริโภคในปัจจุบันและเก็บออมไว้มากขึ้น ส่วนการคาดการณ์เกี่ยวกับราคาสินค้า ถ้าหากว่าราคาสินค้าในอนาคตจะสูงขึ้น ผู้บริโภคจะพากันซื้อสินค้ากักตุนไว้มากในขณะที่รายได้ปัจจุบันยังคงเท่าเดิม

5. การให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคและอัตราดอกเบี้ย มีระบบการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคในรูปของการจ่ายเงินค่าน้ำตาลและดอกเบี้ยต่ำ จะช่วยให้มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค โดยซื้อสินค้าเงินผ่อนสูงชันมาก แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง จะทำให้การซื้อสินค้าเงินผ่อนลดลง แม้ว่าครัวเรือนจะมีรายได้ ที่สามารถซื้อสินค้าด้วยเงินสดตาม ก็จะมีความรู้สึกว่าต้องการออมมากขึ้น เพื่อหวังอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารที่สูงขึ้น ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยที่สูงชัน จะกระตุ้นให้ครัวเรือนออมมากขึ้น แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำ จะกระตุ้นให้ครัวเรือนบริโภคสินค้าด้วยเงินผ่อนมากขึ้น เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

6. อุปนิสัย รสนิยม และทัศนคติในการใช้จ่ายของบุคคล ทำบุคคลใดมีนิสัยมัธยัสถ์ ใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคย่อมจะน้อยกว่าบุคคลที่มีอุปนิสัยใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย และบุคคลที่คำนึงถึงอนาคต จะพยายามประหยัดรายจ่ายในปัจจุบัน เพื่อเก็บออมรายได้สะสมไว้ใช้จ่ายในอนาคต

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค ได้แก่ การกระจายรายได้ของสังคม ปริมาณเงินหมุนเวียน จำนวนประชากร โครงสร้างของประชากร การเดินทางบริโภคชาวต่างประเทศ การโฆษณาสินค้า นโยบายภาษีอากรของรัฐบาล และระบบการให้บริการเครดิตต่างๆ เพื่อนๆ ความสะดวกในการชำระซื้อสินค้าและบริการ เป็นต้น

2. ฟังก์ชันการบริโภค

สุจิตรา กุลประสิทธิ์ (2555) แสดงแนวคิดเกี่ยวกับฟังก์ชันการบริโภค ในมุมมองที่ว่า การบริโภคจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ มากมาย แต่ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ระดับรายได้ ซึ่งทฤษฎีการบริโภคระยะสั้นของเคนส์ (John Maynard Keynes) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของบุคคลคือ รายได้สุทธิส่วนบุคคล (disposable income) แต่ไม่ได้หมายความว่าปัจจัยอื่นๆ ไม่มีอิทธิพลแต่อย่างใด เพียงแต่ว่าในระยะสั้นปัจจัยอื่นๆ ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น อุปนิสัยของบุคคลไม่เปลี่ยนแปลง เป็นต้น การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจึงมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล และมีความสำคัญเป็นไปในทางเดียวกัน หากรายได้สุทธิส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคจะเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเปลี่ยนแปลงของการบริโภคจะน้อยกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้สุทธิส่วนบุคคลที่เพิ่มขึ้น นั่นคือ การบริโภคจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงเมื่อรายได้สุทธิส่วนบุคคลสูงขึ้น ทำให้มีรายได้บางส่วนเหลือเก็บออมไว้

อย่างไรก็ดี ตามหลักความเป็นจริงแม้ว่ารายได้สุทธิส่วนบุคคลจะตามมาจากกับศูนย์ ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีการบริโภคเกิดขึ้น อย่างน้อยที่สุดก็ต้องมีระดับการอุปโภคบริโภคจำนวนหนึ่ง ซึ่งน้อยที่สุดเท่าที่จะทำให้การดำรงชีวิตอยู่ได้ แต่ถ้าสมมุติให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ ยกเว้นรายได้สุทธิส่วนบุคคล จะได้ฟังก์ชันการบริโภค คือ

$$C = f(Y_d)$$

จากฟังก์ชันดังกล่าวสามารถเขียนสมการการบริโภคในรูปแบบการเส้นตรงหรือไม่ใช่เส้นตรงก็ได้ แต่เพื่อให้ง่ายในที่นี้จะใช้สมการเส้นตรงดังนี้

$$C = C_a + bY_d$$

โดยกำหนดให้ C คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (ตัวแปรตาม)

C_a คือ ระดับการบริโภคต่ำสุด เท่าที่จะทำให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ การบริโภคอิสระ (autonomous consumption) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับรายได้ ซึ่งค่า C_a ก็คือ ถ้าจุดตัดบนแกนตั้งของเส้นการบริโภค

b คือ ค่าที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของการบริโภคเมื่อรายได้สุทธิส่วนบุคคลเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ซึ่งก็คือ ถ้าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค ($MPC = \Delta C / \Delta Y_d$) หรือค่าความลาดชันของเส้นการบริโภค

Y_d คือ ระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล (ตัวแปรอิสระ)

จากสมการมีความหมายว่า ในระยะสั้นการบริโภคมีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิส่วนบุคคลในทิศทางเดียวกัน แม้ระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลเท่ากับศูนย์ แต่ก็ยังมีการบริโภคจะเท่ากับจำนวน C_a และเมื่อระดับรายได้

สุทธิส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น การบริโภคก็จะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนเท่ากับ b เท่าของรายได้สุทธิส่วนบุคคล ซึ่งค่า b จะมีค่าน้อยกว่า หนึ่งเสมอ เนื่องจากการบริโภคจะเพิ่มขึ้นน้อยกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น

3. ฟังก์ชันการออม

สุจิตรา กุลประสิทธิ์ (2555) ได้กล่าวถึงฟังก์ชันการออมว่า ในกรณีระบบเศรษฐกิจปิด เป็นแบบที่ไม่มีรัฐบาล ถ้าบุคคลใช้จ่ายในการบริโภคน้อยกว่ารายได้ จะมีรายได้ส่วนที่เหลือเรียกว่าเงินออม แสดงว่ารายได้ประชาชาติจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ได้ใจในการบริโภคและการออม สามารถเขียนในรูปสมการดังนี้

$$Y_d = C + S$$

$$S = Y_d - C$$

แทนค่าสมการบริโภค

$$C = C_a + bY_d \text{ ลงในสมการข้างต้น จะได้}$$

$$S = Y_d - (C_a + bY_d)$$

$$S = -C_a + (1 - b) Y_d$$

โดยกำหนดให้

S คือ ระดับการออม (ตัวแปรตาม)

$-C_a$ คือ ได้รับการออมที่เป็นอิสระไม่ขึ้นอยู่กับรายได้ ซึ่งค่าจุดตัดบนแกนตั้งของเส้นการออม

(1-b) คือ ค่าที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของการออมเมื่อรายได้สุทธิส่วนบุคคลเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ซึ่งก็คือ ถ้าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม ($MPS = \Delta S / \Delta Y_d$) หรือค่าความลาดชันของเส้นการออม

Y_d คือ ระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล (ตัวแปรอิสระ)

จากสมการจะเห็นว่า การออมมีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิส่วนบุคคล ในทิศทางเดียวกัน เมื่อรายได้สุทธิส่วนบุคคลเท่ากับศูนย์ การออมจะเท่ากับจำนวน $-C_a$ และเมื่อระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นการออมก็จะเพิ่มขึ้นตาม แต่จะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนเท่ากับ (1-b) ของรายได้สุทธิส่วนบุคคล

4. การออมและการวางแผนการออม

สุขใจ น้ำผุด, อนุชานาฏ เจริญจิตรกรรม และ สมนึก วิวัฒน์นะ (2557) กล่าวว่า การออมคือแผนการบริหารการเงินส่วนบุคคลอันดับแรกที่มีถูกคำนึงถึง เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่าย โดยส่วนใหญ่กันออกมาจะอยู่ในรูปของเงินสด และเงินฝากธนาคารทำการฝากประเภทบัญชีออมทรัพย์ บัญชีฝากประจำ รวมถึงบัญชีพิเศษอื่นที่ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งได้นำเสนอ โดยผู้ออมเงินไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางการเงินและการลงทุนมากนัก โดยการออมสามารถเริ่มต้น เงินจำนวนที่ไม่มาก นอกจากนี้การออกในรูปแบบของเงินฝากธนาคารยังมีสภาพคล่องสูง เมื่อผู้ออมต้องการนำเงินออกมาใช้ก็สามารถทำได้โดยง่าย ไม่ว่าจะเป็นเงินฝากบัญชีประจำก็ตาม เพียงแต่ผู้ออมจะไม่รับผลประโยชน์ตามที่ตกลงกันไว้เต็มจำนวน และส่วนใหญ่ผู้พึงรู้สึกถึงความปลอดภัยในการออกเงินกับธนาคารมากกว่า เนื่องจาก เงินต้นยังคงอยู่และไม่ได้ลดลง อีกครั้งผลตอบแทนที่ได้แน่นอนตามที่ตกลงกันไว้ก่อนหน้า อย่างไรก็ตามปัจจุบันพระราชบัญญัติประกันเงินฝากขึ้นโดยรัฐบาลจะไม่ค้ำประกันเงินฝากเต็มจำนวนอีกต่อไป ไปสถาบันประกันเงินฝากจะรับประกันเงินฝากเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังนั้นผมต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ยที่จะได้รับจากการฝากเงินกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งด้วย

5. ความหมายของเงินออม

สุขใจ น้ำผุด และคณะ (2557) กล่าวว่า รายได้เมื่อหักในใจแล้วจะตีส่วนที่เหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่จะอยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยนั้นเรียกว่า เงินออม โดยทั่วไปการโอนจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่ารายจ่ายของเขา ทำที่จะเพิ่มเงินออมให้เพิ่มขึ้นอาจทำได้โดยการหารายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงานที่มากขึ้น ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ ให้มีรายได้สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้นการลดรายจ่ายด้วยกันรู้จักใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสมก็จะทำให้มีการออมเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน

6. ความสำคัญของเงินออม

สุขใจ น้ำผุด และคณะ (2557) กล่าวว่า เงินออมเป็นปัจจัยที่ทำให้ เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ อนาคตสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เช่นกำหนดเป้าหมายไม่จำเป็นต้องการจะมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เงิน ออมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดให้เป้าหมายที่วางไว้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้ผมยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหาความ เตือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอใน ชีวิต

7. สิ่งที่จูงใจในการออม

สุขใจ น้ำผุด และคณะ (2557) กล่าวว่า การที่คนเรามีบอกไม่ได้อย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคตไว้อย่าง ชัดเจน จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันแล้วแต่ความ จำเป็นและความต้องการของแต่ละคน ได้ยังขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตของเขาด้วย ยกตัวอย่างเช่น บางคนอยากจะมีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง อยากจะมีการศึกษาสูง อยากจะมีชีวิตอยู่อย่าง สะดวกสบายในปดลเทศษยณ ระวังที่จะให้ลูกหลานมีหลักฐานมั่นคง ดังนั้นต้องไปในการองของแต่ละคนที่แตกต่างกัน จะเป็นตัวกำหนดจำนวนเงินออกแบระยะเวลาในการออมที่แตกต่างกันไป

8. ความหมายของสินเชื่อ

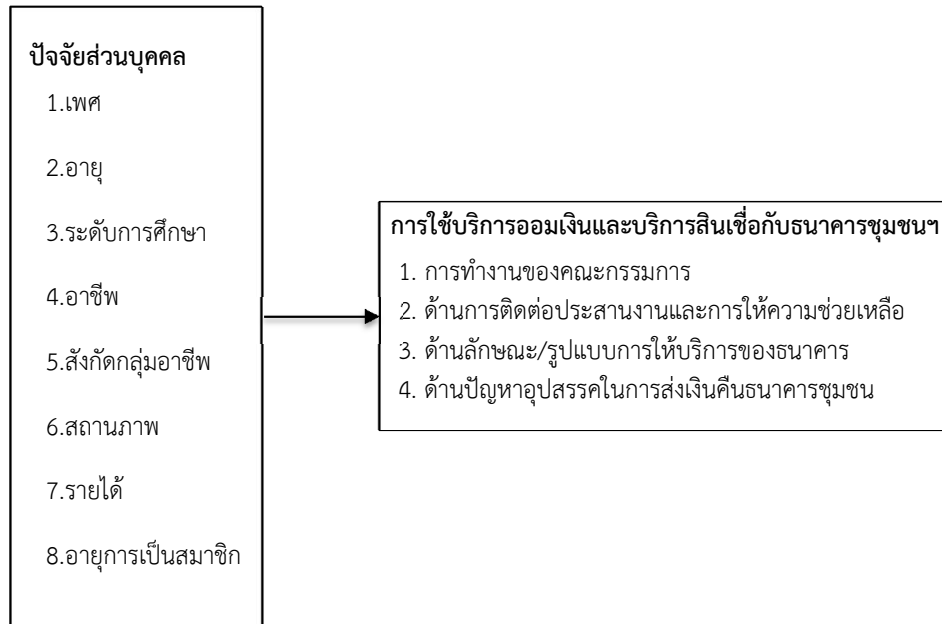
กฤษฎา สังขมณี (2549) กล่าวว่า สินเชื่อมีความหมายคล้ายเงินตรา ที่เราใช้เป็นตัวแทนวัดมูลค่าของ สิ่งของ ที่จะซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างกัน โดยมีสมมุติฐานว่า เมื่อฝ่ายหนึ่งส่งมอบสินค้าหรือบริการให้อีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งก็คือลูกหนี้ แล้ว พุดส่งมอบหรือเจ้านี้ย่อมคาดหวังว่า ลูกหนี้จะปฏิบัติตามข้อตกลงต่อกันว่าจะชำระ ราคาให้ ตามวัน เวลา สถานที่ และจำนวนตามที่ตกลงกันไว้ ซึ่งลึกลึกแล้ว เจ้านี้ต้องพิจารณาว่า รูบนี้จะต้องมีความสามารถ จากการประกอบอาชีพการงาน และมีความซื่อสัตย์ต่อกัน อีกทาง ในกรณีมีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้น ลูกหนี้ต้องร่วมมือ ใน การแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินด้วยความเต็มใจ ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อเจ้านี้มีความเสี่ยง จึงต้องเรียกร้องผลตอบแทนในรูป ของดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ส่วนลดรับ รวมกระทั่ง ถึงเรียกร้องสิ่งของมีค่าไว้เพื่อเป็นหลักประกัน กรณีที่ฝ่ายเจ้านี้ ทำธุรกิจ มีอาชีพให้สินเชื่อ เช่น เป็นธนาคารหรือกิจการค้าส่งค้าปลีก ก็ต้องพิจารณาสินเชื่อ กับลูกหนี้ทุกๆ ราย เพื่อให้กิจการมีกำไรดำรงอยู่ได้ในระยะยาว มีสภาพคล่องเพียงพอต่อการหมุนเวียนเงินทุน มีความเสี่ยงต่ำ ไม่เอา เปรียบลูกหนี้ในสินสมควร และจรรโลงสังคมและภาวะเศรษฐกิจชุมชนด้วย

9. ความสำคัญของสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจ

กฤษฎา สังขมณี (2549) กล่าวว่า การที่คนๆ หนึ่งเมื่อเรียนหนังสือจนสำเร็จการศึกษาเข้าสู่ ตลาดแรงงาน ในฐานะลูกจ้างมนุษย์เงินเดือน ย่อมเป็นไปได้ยากมากที่จะเป็นเจ้าของปัจจัยสี่รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆ ที่คนๆ นั้นต้องการได้ บางคนแม้มีความสามารถสูงต้องเก็บเงินเกือบทั้งชีวิต เพื่อที่จะได้เป็นเจ้าของ บ้านสักหลัง ซึ่งอยู่บริเวณชานเมือง โดยไม่สามารถมีรถยนต์ส่วนตัวไว้ใช้สอย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคนนั้นหรือสังคมแห่งนั้นยัง ไม่มีมาตรฐานการครองชีพที่ดี ผู้ประกอบการเช่นเดียวกัน การทำการค้าเงินสดเพียงอย่างเดียวเพื่อได้กำไรมาขาย กิจการต่อไป ยิ่งเป็นไปได้ยากเพราะกว่าจะทำได้ช้ามาก สินเชื่อจึงเป็นทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อสนองความ ต้องการของมนุษย์ และสร้างความเจริญสะดวกสบายให้กับสังคม ซึ่งการที่จะมีสินเชื่อ ต้องควบคู่ไปกับการมีเงิน ออมในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นก็จะทำให้สังคมได้รับประโยชน์ทั้งสองด้าน คือ ประชาชนรู้จักการออกแบบวินัยใน การชำระหนี้ที่ตามนั้นได้ก่อขึ้นมา เพื่อจะมีสิ่งอำนวยความสะดวก หรือเพื่อประกอบธุรกิจการค่านั่นเอง แต่ในบาง ยุคสมัยก็เกิดภาวะการกู้เงินไปเพื่อการเก็งกำไร ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สรุ่ยสร่ายแล้วไม่สามารถชำระคืนได้ตามสัญญาที่ ได้ตกลงต่อกัน ก็เกิดวิกฤติการณ์ ที่เลวร้ายต่อระบบเศรษฐกิจ

ถ้าจะกล่าวอีกครึ่งหนึ่งว่าการมีสินเชื่อจากให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พ่อค่านักธุรกิจมียอดขาย สินค้าหรือบริการมากขึ้น ส่งผลให้มีส่วนแบ่งตลาดสูงขึ้น กำไรมากขึ้น และภาคการเงิน คือ สถาบันการเงินหรือ ธนาคาร มีเงินรับฝากและนำไปปล่อยกู้ ได้รับดอกเบี้ย ส่วนลด ค่าธรรมเนียม และส่งผลต่อกำไรธนาคารต่อไป และ ระบบเศรษฐกิจก็จะมีเศรษฐกิจแข็งแรง คงจะเป็นข้อสรุปที่เห็นภาพได้ชัดเจนครบถ้วน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถตั้งสมมติฐานดังนี้

ปัจจัย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้ กลุ่มอาชีพ และอายุการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในการใช้บริการของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของธนาคารชุมชนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยในงานวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) หรือการวิจัยสนาม (Field research) ที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รวบรวมมาโดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจซึ่งเก็บมาด้วยการใช้แบบสอบถาม จากนั้นนำผลที่ได้มาทำการประมวลผลข้อมูลเพื่อหาข้อสรุป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกธนาคารชุมชน ในหมู่ที่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอมืองจังหวัดสงขลา ที่ได้ใช้บริการออมเงินและบริการกู้เงินกับธนาคารชุมชนจำนวน จำนวน 197 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากทราบประชากรในการวิจัย คือ สมาชิกธนาคารชุมชนที่ตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อ จำนวน 197 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจึงคำนวณจากสูตร Taro Yamane (1997) แบบทราบจำนวนประชากร ความผิดพลาดที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 คำนวณจากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550: 50) จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน จากสูตร

$$n = \frac{N}{[1 + N(e)^2]}$$

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก โดยดำเนินการเก็บแบบสอบถามในวันทำการของธนาคารชุมชน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม จุดมุ่งหมายและตัวแปรที่จะศึกษา โดยความพึงพอใจใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ยแบบลิเคิร์ทสเกล

1	คะแนน	สำหรับคำตอบ	ระดับน้อยมาก
2	คะแนน	สำหรับคำตอบ	ระดับน้อย
3	คะแนน	สำหรับคำตอบ	ระดับปานกลาง
4	คะแนน	สำหรับคำตอบ	ระดับมาก
5	คะแนน	สำหรับคำตอบ	ระดับมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย

4.50 – 5.00	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ผู้ตอบมีคะแนนเฉลี่ยระดับน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยแหล่งที่มา คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้วิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจากการสอบถาม โดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจสอบถามสมาชิกธนาคารชุมชน และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการศึกษาจากเอกสารงานวิจัย สถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากาการใช้บริการทางการเงินกับธนาคารชุมชน หมู่ที่ 9 ตำบลเขารูปช้างอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

5.1 การใช้สถิติพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อการอธิบายสภาพทั่วไปและพฤติกรรมกรออมและสินเชื่อของสมาชิก

5.2 การใช้สถิติอ้างอิง t-test (Independent Sample T-Test) และ F-test (One Way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่าง ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่ว่า ปัจจัย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ กลุ่มอาชีพ สถานภาพ รายได้ และอายุการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจเฉลี่ยในการใช้บริการของสมาชิกธนาคารชุมชน ในหมู่ที่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลาแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. มีการใช้บริการออมเงินกับธนาคารชุมชน ผลการวิเคราะห์ พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมเงินของสมาชิกธนาคารชุมชนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ โดยมีสาเหตุที่เลือกออมเงินกับธนาคารชุมชนเพื่อเป็นทุนการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน ส่วนประเภทการออมที่สมาชิกเลือกมากที่สุดคือเงินฝาก

สัจจะ อีกทั้งสมาชิกส่วนใหญ่มองว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารชุมชนอยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้ว และมองว่าเป็นระดับอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับสถาบันการเงินอื่น

2. การใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารชุมชน ผลการวิเคราะห์ พบว่า สมาชิกที่ยังไม่ได้ขอสินเชื่อกับธนาคารชุมชนจำนวน 100 คน และขอสินเชื่อกับธนาคารชุมชนจำนวน 40 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างหรือเพิ่มรายได้ และเหตุผลสำคัญที่ตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อของสมาชิกกับธนาคารชุมชน เพราะมีระดับอัตราดอกเบี้ยต่ำมากที่สุด ที่สำคัญคือ สมาชิกเห็นว่า ระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อรวดเร็ว เป็นจุดเด่นของกระบวนการขอสินเชื่อ และมองว่ามีระดับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพราะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น

3. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจเฉลี่ยต่อการดำเนินงานของธนาคารชุมชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ผลการทดสอบค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างดังตาราง 1 และ 2 ตามลำดับ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานของธนาคารชุมชน

ปัจจัย	mean	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการทำงานของคณะกรรมการ	3.99	0.413	มาก
2. ด้านการติดต่อประสานงานและการให้ความช่วยเหลือ	3.83	0.607	มาก
3. ด้านลักษณะ/รูปแบบการให้บริการของธนาคาร	3.97	0.439	มาก
4. ด้านปัญหาอุปสรรคในการส่งเงินคืนธนาคารชุมชน	2.81	1.483	ปานกลาง

ตาราง 2 สรุปการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจเฉลี่ยที่มีต่อการดำเนินงานของธนาคารชุมชนในด้านต่างๆ

ตัวแปรต้น	สถิติที่ทดสอบ	ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐานการทดสอบค่าสถิติ t และ F ของ ตัวแปรตาม (p-value)			
		การดำเนินงานของธนาคารชุมชน			
		1. ด้านการทำงาน ของ คณะกรรมการ	2. ด้านการติดต่อ ประสานงานและ การให้ความ ช่วยเหลือ	3. ด้านลักษณะ/ รูปแบบการ ให้บริการของ ธนาคาร	4. ด้านปัญหา อุปสรรคในการ ส่งเงินคืน ธนาคารชุมชน
เพศ	Independent Sample T-Test	0.453	0.895	0.258	0.082
อายุ	One Way ANOVA	0.197	0.965	0.658	0.001*
ระดับการศึกษา	One Way ANOVA	0.002*	0.176	0.162	0.019*
อาชีพ	One Way ANOVA	0.751	0.126	0.208	0.000*
สังกัดกลุ่มอาชีพ	Independent Sample T-Test	0.078	0.007*	0.068	0.439
สถานภาพ	Independent Sample T-Test	0.534	0.010*	0.172	0.134
รายได้	One Way ANOVA	0.512	0.860	0.140	0.221
อายุการเป็นสมาชิก	Independent Sample T-Test	0.065	0.074	0.044*	0.366

หมายเหตุ : * มีความแตกต่างโดยการเปรียบเทียบระดับคะแนนเฉลี่ย ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในการอภิปรายผลการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการทางการเงินของสมาชิกธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ทั้งการใช้บริการออมเงินและขอสินเชื่อสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นย่อยดังนี้

1.1 การใช้บริการออมเงินกับธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผลการวิเคราะห์ พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมเงินของสมาชิกธนาคารชุมชนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ เพราะอาชีพค้าขายจำเป็นต้องมีเงินหมุนเวียนในกิจการ และเพื่อการยกระดับการแข่งขันกับคู่แข่งทางธุรกิจ ก็จำเป็นต้องการเงินทุนสำหรับการพัฒนากิจการต่อไป และสมาชิกธนาคารชุมชนเลือกการออมกับธนาคารชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าของเงินลงทุนของตนให้สูงขึ้นเพื่อการพัฒนากิจการในอนาคตต่อไป นอกจากนี้การเลือกออมเงินกับธนาคารชุมชนเพื่อเป็นทุนการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลานเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่สมาชิกให้ความสำคัญ ด้วยความเชื่อมั่นที่มีต่อธนาคารชุมชนผู้วิจัยมีความเห็นว่าการสร้างการออมเงินเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะน่าจะเป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ธนาคารชุมชนสามารถส่งเสริมให้สมาชิกเลือกออมได้ เพราะสมาชิกธนาคารเป็นผู้นำในครอบครัวของสมาชิกทั้งนั้น ด้วยพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นผู้นำครอบครัวมักจะคำนึงถึงความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของบุตรหลานหรือสมาชิกในครอบครัวมากกว่าของตน ส่วนประเภทการออมที่สมาชิกเลือกมากที่สุดคือเงินฝากสัจจะ ด้วยวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งธนาคารชุมชนคือเพื่อส่งเสริมการออมเงินแบบสัจจะ ที่สร้างวินัยทางการเงินของสมาชิกเอง อีกทั้งสมาชิกส่วนใหญ่มองว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารชุมชนอยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้วเมื่อเทียบกับ

สถาบันการเงินอื่นๆ ซึ่งผลการวิจัยที่ปรากฏจะสอดคล้องกับแนวคิดของสุขใจ น้ำผุด และคณะ (2557) ในเรื่อง สิ่งจูงใจในการออม กล่าวคือ โดยส่วนใหญ่สมาชิกธนาคารชุมชนมุ่งวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อการต่อยอดทาง ธุรกิจหรืออาชีพเพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้น และการสะสมความมั่งคั่งเพื่อรองรับการลงทุนในการศึกษาของบุตร หลานต่อไป

1.2 การใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอมือง จังหวัดสงขลา ผล การวิเคราะห์ พบว่า สมาชิกที่ยังไม่ได้ขอสินเชื่อกับธนาคารชุมชนจำนวน 100 คน และขอสินเชื่อกับธนาคารชุมชน จำนวน 40 คน แสดงถึงวัตถุประสงค์ของสมาชิกที่เลือกใช้บริการทางการเงินกับธนาคารชุมชนเน้นไปที่การออมเงิน มากกว่า ในแง่ของวัตถุประสงค์ถือว่าธนาคารได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมเป็นหลักอยู่แล้ว หากแต่ ในแง่การสร้างเสริมความเจริญเติบโตของกิจการจากดอกเบี้ยเงินกู้จะมีสัดส่วนที่น้อยอยู่ โดยสินเชื่อที่นำมา ผลตอบแทนที่ผู้ให้กู้หรือธนาคารชุมชนคาดว่าจะได้รับจากสมาชิกที่กู้เงินกับธนาคารชุมชนซึ่งสอดคล้องกับการให้ ความหมายของสินเชื่อที่ กฤษฎา สังขมณี (2549) ได้กล่าวเอาไว้ และกฤษฎา สังขมณี (2549) ยังได้แสดงถึงความ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่มาจากการขยายขนาดของสินเชื่อ แต่ผู้วิจัยมองโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ว่า ในกรณีธนาคารชุมชนไม่จำเป็นต้องส่งเสริมหรือกระตุ้นให้มีการกู้เงินหรือขอสินเชื่อกับธนาคารมากนัก หากแต่ ควรส่งเสริมหรือให้ความรู้กับสมาชิกในเรื่องการบริหารจัดการเงินภายในครอบครัวโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่า เพราะธนาคารชุมชนไม่จำเป็นต้องไปแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่นๆ หากมองถึงการกู้เงินของสมาชิกจะ พบว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างหรือเพิ่มรายได้ เนื่องด้วยสมาชิกส่วนมากประกอบอาชีพค้าขาย จึงทำให้ ธนาคารกลายเป็นแหล่งทุนเพื่อการหมุนเวียนหรือขยายกิจการของสมาชิกธนาคารแหล่งสำคัญ และเหตุผลสำคัญที่ ตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อของสมาชิกกับธนาคารชุมชน เพราะมีระดับอัตราดอกเบี้ยต่ำมากที่สุด อันเป็นจุดเด่น เมื่อเทียบกับสถาบันการเงินอื่นๆ หากประเทศไทยมีธนาคารชุมชนที่เข้มแข็งเช่นนี้ เป็นปัญหาหนึ่งนอกระบบอาจ ลดลงได้เร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องควบคู่กับการมีวินัยทางการเงินของผู้เองด้วย ประเด็นที่สำคัญที่สมาชิกเลือกกู้เงินกับ ธนาคารชุมชนคือ สมาชิกเห็นว่า ระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อรวดเร็ว เป็นจุดเด่นของกระบวนการขอสินเชื่อ และ มองว่ามีระดับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพราะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น เป็นเรื่องปกติที่ผู้กู้จะมองหา แหล่งเงินกู้ที่มีเงื่อนไขการกู้เงินที่ไม่ซับซ้อนและมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับหลายๆ แหล่ง และ ธนาคารชุมชนคือคำตอบของโจทย์ดังกล่าว

2. การศึกษาความแตกต่างของความพึงพอใจในการใช้บริการของสมาชิกที่มีต่อธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอมือง จังหวัดสงขลา ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจรวมเฉลี่ยที่มีต่อการ ดำเนินงานของธนาคารชุมชน ด้านการทำงานของคณะกรรมการ ด้านการติดต่อประสานงานและการให้ความ ช่วยเหลือ และด้านลักษณะ/รูปแบบการให้บริการของธนาคาร กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจรวมเฉลี่ย อยู่ในระดับ มาก แสดงถึง การดำเนินงานที่ตอบโจทย์ความต้องการของสมาชิกจริงๆ ทำให้มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ด้วยกรรมการคือผู้ที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน ดังนั้นความเข้าใจและการปฏิสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ ส่งเสริมให้มีความพึงพอใจด้านดังกล่าวมีการให้คะแนนเฉลี่ยในระดับที่มาก ส่วนด้านปัญหาอุปสรรคในการส่งเงินคืน ธนาคารชุมชน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจรวมเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นนี้เป็นปัญหาของผู้ทุกราย เพราะเมื่อกู้เงินไปใช้แล้วมักต้องการให้ขยายระยะเวลาในการส่งคืน ประเด็นนี้จึงจัดเป็นไม่เจ็บไม่เฒ่าสำหรับสถาบัน การเงินกับผู้กู้มาโดยตลอด ทั้งนี้ทั้งนี้ผู้กู้ควรศึกษาระเบียบหรือข้อตกลงในการกู้เงินก่อนทุกครั้ง ผู้วิจัยมองว่าหาก ผู้กู้เข้าใจระเบียบหรือข้อตกลง และวัตถุประสงค์ของธนาคารจะทำให้ความพึงพอใจด้านนี้มีระดับที่สูงขึ้นได้ เพราะ มีผู้กู้จำนวนไม่น้อยไม่ได้ศึกษาระเบียบการกู้เงิน การใช้คืนเงินและการติดตามทวงถามไม่ว่าจะกู้เงินกับสถาบัน การเงินใดก็ตาม ปัญหานี้นำไปสู่การเกิด “ความอสมมาตรของข้อมูล” (Asymmetric Information) ที่ผู้ให้กู้หรือ สถาบันการเงินจะเข้าใจเงื่อนไขการกู้และการชำระเงินเป็นอย่างดี ในขณะที่ผู้กู้กลับไม่ทำความเข้าใจให้ดีในระดับ เดียวกัน จึงนำไปสู่ปัญหาความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันของทั้งสองฝ่าย นั้นทำให้การให้คะแนนเฉลี่ยในด้านนี้มีระดับ ปานกลางนั่นเอง

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ในการวิจัยเรื่อง การใช้บริการทางการเงินกับธนาคารชุมชน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของธนาคารชุมชนฯ ดังนี้

1. ด้านปัญหาอุปสรรคในการส่งเงินคืนธนาคารชุมชน ควรมีการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้สมาชิกศึกษาเงื่อนไขการกู้และการส่งเงินคืนมากขึ้น ทั้งการให้ตรวจสอบเงื่อนไขก่อนการอนุมัติหรือจ่ายเงินกู้ หรือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการทบทวนความรู้ความเข้าใจในเงื่อนไขการกู้เงินและส่งคืนเงินกู้ ทั้งโดยการจัดโดยธนาคารชุมชนเองหรือร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น ธนาคารหรือสถาบันการเงิน มหาวิทยาลัยที่มีกลุ่มนักวิชาการและนักศึกษาที่พร้อมจะดำเนินการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านเงื่อนไขการกู้เงิน ซึ่งจะประโยชน์ต่อสมาชิกในการกู้เงินต่อไป

2. การส่งเสริมอาชีพสมาชิกเพื่อให้มีกำลังส่งคืนเงินกู้และสร้างรายได้ พร้อมทั้งให้ความรู้ในหลักเกณฑ์การกู้เงิน หากต้องการเลือกการส่งเสริมอาชีพของสมาชิกแทนการลงทุนในสถาบันการเงินอื่น การขอความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยทักษิณ หรือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ก็เป็นทางเลือกที่ไม่ควรมองข้าม เพราะมหาวิทยาลัยเหล่านี้ตั้งอยู่ในพื้นที่เดียวกับธนาคารชุมชนและมีความพร้อมจะให้การสนับสนุนการให้ความรู้และการพัฒนาอาชีพแก่สมาชิก มหาวิทยาลัยดังกล่าวมีภารกิจบริการวิชาการที่เป็นหนึ่งใน 4 ภารกิจหลักที่ต้องดำเนินการเพื่อช่วยส่งเสริมและขับเคลื่อนชุมชน ธนาคารชุมชนจึงเลือกสามารถขอความช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษาข้างต้นได้

เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา สังขมณี. (2549). **การจัดการสินเชื่อ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ณรงค์ บุญเกิด. (2555). ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 9 ตำบลเขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา. **สัมภาษณ์**. 14 กุมภาพันธ์ 2555.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). **Taro Yamane**. (online).

http://accounting.cru.in.th/account/uploaded_files/accounting_4.pdf, 26 กันยายน 2555.

สุจิตรา กุลประสิทธิ์. (2555). **เศรษฐศาสตร์มหภาค**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ .เอส. พี. คอม อินเทอร์เน็ต.

สุขใจ น้ำผุด อนุชนาฏ เจริญจิตรกรรม และ สมนึก วิวัฒน์นะ, (2557). **กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานโครงการธนาคารชุมชน (2554). **สินเชื่อธนาคารชุมชน**. (Online).

http://cbaac.com/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=7, 26 กันยายน 2555.